

גמ"ר 2505/06/13 - מדינת ישראל נגד סאמי קודסי

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

16 פברואר 2015

גמ"ר 2505-06-13 מדינת ישראל נ' קודסי
כב' הש' ר. איזנברג

המאשימה:	מדינת ישראל
נ ג ד	ע"י ב"כ עו"ד דמרי אביב
הנאשמים:	סאמי קודסי
	ע"י ב"כ עו"ד אשר גיא

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירות של נהיגת רכב במצב של שכרות, סטייה מנתיב נסיעה וגרימת מוות ברשלנות של המנוח דאהר עלא ז"ל, בן 21 במותו.

הנאשם כפר באחריותו לגרימת התאונה, ולאחר ניהול הוכחות מצא בית המשפט כי רשלנותו היא אשר הובילה להתרחשות התאונה הקשה.

שני הצדדים לתיק טענו בפני לעונש תוך הבאת ראיות לעונש במחזקות לשיטתם את עמדתם העונשית.

גם שירות המבחן למבוגרים הגיש תסקיר ביחס לנאשם בתיק זה ואילו משפחת המנוח הגישה לבית המשפט מכתב מרגש אותו כתבו מתוך כאבם העמוק הנובע מאבדן היקר להם מכל.

מלאכת גזירת הדין בתיקים בהם מורשעים נאשמים בביצוע עבירה של גרימת מוות ברשלנות מלאכה מורכבת היא.

אין המדובר בעבירה שלצידה כוונה של מבצעה לגרום למותו של אחר, אין בה גם את היסוד הנפשי הקיים בעבירה של הריגה.

החובה להעניש את המורשע בעבירה מסוג זה נובעת מחריגתו של המורשע מרף התנהגותי המצופה מכל נהג אחר מן היישוב בנעליו. מידת החריגה מרף ההתנהגות המצופה היא העומדת בבסיס השיקול ממנו יגזר בסופו של תהליך העונש הראוי.

מתחם הענישה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות טרם נקבע כהלכה ע"י בית המשפט העליון, אך בהתאם לענישה הנגזרת בפועל ביחס לתיקים מסוג זה ניתן לקבוע כי מתחם זה נע בין 6 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר בפועל כאשר תנועת בית המשפט בתוך המתחם היא תלוית נסיבות ספציפיות של מקרה נתון ויישום העקרונות אשר נקבעו בתיקון 113 של חוק העונשין, תשל"ז-1977.

ביחס לרכיב הפסילה בפועל נע המתחם הנוהג בין 5 שנות פסילה בפועל ועד 15 שנות פסילה כאשר גם כאן ההחלטה ביחס לתקופה הסופית היא תלוית נסיבות ספציפיות תוך ניתוח עיקרון ההלימה, שיקולי שיקום, ושיקולים נוספים כפי שבאו לידי ביטוי בתיקון 113 הנ"ל אשר קבע את הבניית שיקול הדעת בענישה.

מלבד רף הרשלנות שיבחן לצורך התנועה בתוך מתחם הענישה, יש לשקול את תוצאות התאונה, עברו התעבורתי או הפלילי (אם קיים) של הנהג המורשע, ותק נהיגתו, שאלת נטילת האחריות מצד המורשע ונסיבות אישיות חריגות שלו (אם קיימות כאלו).

רק לאחרונה ביום 26.2.14 החליט הרכב של שלושה שופטים בבית המשפט המחוזי באר-שבע על הענישה הראויה בעניינו של נאשם אשר הורשע בגרימת מותם ברשלנות של שני בני אדם עקב סטייה מנתיב וללא עבירה נלווית של נהיגה במצב שכרות.

בית המשפט המחוזי קבע בפרשה זו (ע"פ 34988-08-13 סרגיי מציוק נגד מדינת ישראל (מחוזי ב"ש), את הדברים הבאים:

"המערער, יליד 1970, הורשע בבימ"ש השלום לתעבורה בבאר שבע (לאחר ניהול הוכחות) בגרימת מותם ברשלנות של שני נוסעים שנסעו עמו במכוניתו (לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה) וזאת מתוך סטייה בנתיב נסיעתו (עבירה לפי תקנה 40 (א) לתקנות התעבורה).

דינו נגזר ל- 20 חודשי מאסר, פסילה מנהיגה ל- 10 שנים, מאסר על תנאי וקנס בסך 3,000 ₪.

"עפ"י מבחני הענישה שנקבעו - ברי הוא כי אין לאמץ בעניינו של המערער את המלצת שירות המבחן להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

תוצאה שכזו תהיה בלתי מאוזנת בעליל.

מאידך רמת הענישה המתבקשת בעניינו של המערער איננה במרום הסקאלה של מתחם הענישה המקובל לעבירות אלה.

עיון בפסקי דין של ביהמ"ש העליון ושל בתי המשפט המחוזיים מעלה כי רמת הענישה נעה בעבירות בנסיבות מעין אלו במנעד שבין 10 חודשי מאסר ל- 22 חודשי מאסר, כאשר המשתנים העיקריים הינם ברמת הרשלנות בנסיבותיו של הנאשם ובתוצאות המעשים.

בשקלול כל נסיבות העניין שבפנינו, אציע לחבריי למותב כי נקל בתקופת המאסר בפועל שהוטלה על המערער ונעמיד עונש זה לתקופה של 15 חודשים תחת העונש של 20 חודשים שנקבע בגזר הדין קמא"

בע"פ 783/07 חאלד עתאבה נגד מדינת ישראל (להלן - פרשת עתאבה), נקבעו ביום 23.9.07, בהרכב של שלושה שופטים של בית המשפט העליון הדברים הבאים:

"בהכרעתנו לא ראינו לשנות מן המדיניות הבסיסית שנקבעה באופן עקבי בבית משפט זה, בעבירות חמורות של גרימת מוות ברשלנות, הגוררות מאסר בפועל (אילו היתה ההרשעה בהריגה היה כמובן המאסר צפוי להיות ממושך בהרבה). דבר זה הולם את עבירות המערער ואת התוצאה הקשה לה הביאו; ראו רע"פ 2842/96 כחלון נ' מדינת ישראל (1996) (לא פורסם). לא למותר לציין כי לעתים הענישה חמורה משמעותית ממה שנגזר בענייננו גם בעבירות גרימת מוות; (ראו ע"פ 7434/04 חוסאם אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל (2005) (לא פורסם), בו נדחה ערעור על 30 חודשי מאסר בגין גרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים."

ואכן בע"פ 7434/04 חוסאם אבו אלקיעאן נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגר נבו) נקבעו על ידי בית המשפט העליון הדברים הבאים:

"ריבוי עבירות התעבורה והקטל בכבישים מחייב מדיניות ענישה מחמירה וזאת על מנת להילחם בנגעזה של תאונות הדרכים אשר גובה קורבנות רבים מזה זמן רב בכבישיהארץ.

העונש שהוטל על המערער מאזן את שיקולי הענישה הראויים במקרה שלפנינו והולם את הנסיבות. מכל מקום איננו חורג לחומרה במידה המצדיקה התערבותנו."

במקרה זה המדובר היה בנהג משאית אשר כתוצאה מנסיעה במהירות מופרזת סטה עם משאיתו תוך כדי עקיפה לצד הדרך, התהפך, ונוסע שלצדו נהרג בתאונה. הנאשם היה נהג חדש.

על הנאשם במקרה זה הוטלו 30 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון בהרכב של שלושה שופטים אישר את העונש כפי שצוטט לעיל.

בשנים האחרונות ניכרת מגמה עקבית של החמרה בענישה ביחס לעברייני תנועה.

בתי משפט שלום לתעבורה גוזרים במסגרת המתחם שהוצג לעיל עונשי מאסר בפועל ביחס לעבירות של גרימת מוות ברשלנות. רק במקרים חריגים ומיוחדים מאושרת ענישה הכוללת ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

הכלל בעבר לפיו רוב התיקים מסוג זה הסתיימו בענישה הכוללת ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, הפך חריג ונדיר

מאד.

רק במקרים הכוללים נסיבות חריגות מאד של רשלנות מזערית או מצב נפשי חריג או בריאותי חריג מאד של נאשם יאשר בית המשפט ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות כאשר מסתיים תיק בהרשעה הכוללת גרימת מוות ברשלנות במהלך תאונה קל וחומר כאשר אירוע זה היה אגב נהיגה במצב של שכרות.

בע"פ 6544/07 ניזאר גראמנאט נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגר נבו), דן בית המשפט העליון בהחלטה של בית המשפט המחוזי בנצרת אשר החליט לשלוח למאסר בפועל בן 30 חודשים את מי שהורשע בגרימת מותו של של רוכב אופניים עקב סטייה מנתיב נסיעה.

הדעות נחלקו בתיק זה בבית המשפט העליון:

בעוד כבוד השופט לוי סבר כי נוכח מידת הרשלנות המדובר בעונש חמור אך ראוי, סברו כבוד השופטים ג'ובראן ופוגלמן אחרת וכך קבעו כהלכה - **"כלל נקוט בידינו כי בבוא בית המשפט להטיל עונש על נאשם, בייחוד כאשר מחליט הוא על העלאת רף הענישה מתוך רצון להגביר הרתעה, עליו להתחשב גם בעיקרון אחידות הענישה. אמנם עיקרון זה אינו חזות הכל ולעיתים הוא עשוי אף להתכופף לנוכח שיקולים שונים כגון צורך השעה להגביר מאבק משפטי כנגד עבירות שונות.... עוד יתכן ולעיתים מציאות קיצונית, ומציאות הקטל בכבישים יכולה בהחלט להיחשב ככזו, עשויה להצדיק סטייה חדה ממדיניות הענישה הנוהגת, כל מקרה לגופו ולנסיבותיו"** לעמדתו של השופט ג'ובראן הצטרף כב' השופט פוגלמן והעונש שגזר בית המשפט המחוזי הופחת ל-18 חודשים מאסר בפועל.

החלטה זו ניתנה לאחר שבית המשפט העליון קבע הלכה אחרת בפרשת כחלון לפיה -

"הקטל הנורא בכבישי הארץ מחייב אותנו להקשות את לבנו ולנהוג עם עבריינים כאלה במידת הדיוולא במידת הרחמים. משמעות הדברים היא, שיש להעלות את רמת הענישה בכיוון העונשים המרביים הקבועים בחוק, תוך הפחתת המשקל היחסי של הנסיבות האישיות"

רע"פ 2842/96 ויקטור כחלון נ. מדינת ישראל, תקדין - עליון 96 (2) עמ' 481:

אשר על כן, מורה בית המשפט העליון על שילוב של החמרה בענישה לכיוון הרף העליון של הענישה העומד בגרימת מוות ברשלנות על 3 שנות מאסר, אך בד בבד מורה בית המשפט העליון לערכאות הבסיס שלא לזנוח את כלל אחידות הענישה ולהמשיך לבחון כל מקרה לגופו.

בע"פ 2365/07 אמיר דוד פרץ נגד מדינת ישראל דן בית המשפט העליון בעניינו של נהג אשר סטה מנתיב נסיעתו עת נהג ברכב פרטי וכתוצאה מסטייה זו פגע רכבו בעמוד תאורה, עבר לנתיב הנגדי ונחסמה דרכו של רוכב אופנוע אשר נפגע ומצא את מותו באירוע זה.

אף שהנאשם היה קטין ביום האירוע, נורמטיבי לחלוטין וללא כל עבר תעבורתי משמעותי, אף שהנאשם בעת מתן גזר הדין היה חייל בשרות סדיר אשר לקח אחריות מלאה על מעשיו והודה במיוחס לו, אף שהנאשם סבל ממצב נפשי של פוסט טראומה והתאונה התרחשה במצב בו לאחר שפגע בעמוד נפתחו מולו כריות אויר ורק אז סטה לנתיב הנגדי - על אף כל האמור לעיל אישר בית המשפט העליון **עונש מאסר בפועל בן 9 חודשים** תוך שנקבע מפורשות על ידו -

" מקרה זה, שאת האסון שהיה כרוך בו ניתן היה למנוע בנקל, הוא עדות מצמררת לתרומתו המכרעת של הגורם האנושי לקטל הנמשך בדרכים. אותם נהגים דוגמת המערער שבפנינו, לו רק הקפידו לקיים את מצוותם של דיני התעבורה, ולא רק להלכה אלא גם למעשה, יכלו למנוע את מותם של רבים ואת פציעתם של רבבות אחרים הנושאים על גופם את פגעי התאונות שנים רבות, ולעיתים עד יומם האחרון עלי אדמות. לפיכך, וגם אם הלב דואב על כליאתו של המערער, דואב הוא שבעתיים על אובדן החיים שגרם, ומכאן מסקנתנו כי דינו של הערער להדחות."

אשר על כן, תנועת הענישה במתחם הענישה בפרשה שבפני, ככל שהיא קשורה לקביעת תקופת המאסר ותקופת הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה, תנוע כפי שיוסבר להלן בהתאם לרף הרשלנות הספציפי בנסיבות הקונקרטיות בהן הורשע הנאשם ולאחר שיילקחו בחשבון הקריטריונים אותם קבע המחוקק בתיקון 113 של חוק העונשין.

בטרם תבחן שאלת הענישה על רקע נסיבותיו הספציפיות של המקרה, ולאור כלל אחדות הענישה אליו הפנה בית המשפט העליון, אין אני יכול להתקדם בניתוח הנימוקים לגזר הדין לפני שאתייחס להחלטה חשובה אשר ניתנה לאחרונה ע"י בית המשפט המחוזי בבאר-שבע וכוונתי

לע"פ 23713-12-10 פיוטר זילברמן נגד מדינת ישראל (להלן - פרשת זילברמן):

באפריל 2011 אישר בית המשפט המחוזי ענישה הכוללת 15 חודשי מאסר בפועל לצד 10 שנות פסילה בפועל ביחס למי שגרם ברשלנותו למותה של תינוקת כבת שנתיים בתאונה שנגרמה עקב סטייה מנתיב נסיעה.

בדומה לנתוני המקרה בתיק זה, גם בפרשת זילברמן, סטה הנאשם שהוא אדם נורמטיבי לחלוטין, עם רכבו לנתיב הנגדי והתרחשה התנגשות עם רכב שהגיע בנסיעה בנתיב הנגדי.

כתוצאה מההתנגשות, מצאה את מותה תינוקת בת שנתיים אשר ישבה רתומה בספסל האחורי של הרכב ונפצעו נוסעים אחרים.

אף שהנאשם נמצא אדם נורמטיבי לחלוטין, איש משפחה למופת, ללא כל עבר תעבורתי חריג או עבר פלילי מכל סוג, קבע בית המשפט המחוזי בדעת רוב של כב' השופטים צלקובניק ושפסר -

"העונש שהוטל על המערער אינו חורג מרף הענישה המקובל והנהוג במקרים דומים ועל כן, מצטרף אני לדעתו של חברי השופט י צלקובניק, לפיה אין מקום להתערב בעונש שהוטל במי מבין מרכיביו"

בהחלטה זו מיצב בית המשפט המחוזי של באר-שבע את רף הענישה הראוי בתוך מתחם הענישה כאשר המדובר בנסיבות שהן דומות לפרשה שבפני ככל שהדבר קשור לרף הרשלנות הסופי, ואסביר דברי בהרחבה בהמשך גזר הדין.

ומן הכלל אל הפרט -

רף הרשלנות הספציפי בפרשה זו -

הנאשם בתיק שבפני נהג רכב בשעת לילה בדרך ראשית בעיר באר שבע כאשר הוא שיכור כהגדרתו בחוק. הנאשם נע בנתיב אמצעי מבין שלושה בכיוון נסיעתו, כאשר משמאלו נתיב נוסף פנוי.

בהתאם לטענתו (אותה קיבל בית המשפט כאפשרית, ולכן נקבעה כעובדה) נכנס כלב לנתיב נסיעתו, וכתוצאה מכך הגיב הנאשם בסטייה חדה שמאלה, חצה את הנתיב שמשמאלו, עלה על אי תנועה, התנגש בקוביית בטון בה הוצב עמוד תאורה, ובכך גרם למותו של חברו אשר ישב במושב הנוסע לצדו.

ההגנה טענה לרף רשלנות נמוך הנובע מכניסת הכלב לנתיב הנסיעה באופן פתאומי, אירוע בלתי צפוי לשיטתה אלמלא התרחש לא הייתה נגרמת התאונה הקטלנית.

עוד טענה ההגנה כי רשלנותה הלכאורית של עיריית באר-שבע אשר הציבה עמודי תאורה בתוך גושי בטון על אי תנועה תחת שימוש ב"עמודים סלחניים" היא אשר תרמה (אם לא גרמה לשיטתה) לתוצאה הקטלנית בפרשה זו.

צירוף הנסיבות לעיל, מוביל, לטענת ההגנה, לרף רשלנות נמוך.

בחינת הנסיבות באופן כולל, מחייב בעיני קבלה חלקית בלבד של עמדת ההגנה:

נכון כי לטענות שהעלתה ההגנה ראוי משקל נכבד בקביעת רף הרשלנות.

בהחלט ייתכן כי לו נסיבות האירוע היו מסתכמות בתיאור עליו הצביעה ההגנה, נוטה הייתי לקבל את עמדתה ביחס לרף רשלנות נמוך.

אולם, בפרשה זו הוכיחה המדינה כי עת נהג הנאשם ברכב בנסיבות שהעלתה ההגנה, היה הוא שיכור כהגדרתו בחוק.

מצב של שכרות יוצר בהכרח חולשה במצבו הקוגניטיבי של אדם.

אף ש"כלל הדרך" הוביל בסופו של יום להרשעת הנאשם בפרשה זו, לצורך קביעת רף הרשלנות, לחלוטין לא ניתן להתעלם מהחלטת הנאשם לנהוג ברכב כאשר הוא במצב קוגניטיבי מוחלש עקב שכרות בה היה נתון ובהיותו תחת השפעת אלכוהול.

מצבו של הנאשם כשיכור עת נהג ברכב "מקזז" את ההקלות להן טוענת ההגנה במופע הכלב כאירוע פתאומי אשר חייב תגובה מהירה ובהחלטת העירייה להציב קוביות בטון תחת "עמודים סלחניים".

אדגיש כי קבעתי ביחס לכניסת הכלב לנתיב הנסיעה שאין המדובר באירוע מנתק רשלנות וכי תגובת הנאשם חייבת הייתה להיות מידתית ולא קיצונית כפי שהגיב.

עוד נקבע כי התנהלות העירייה (גם אם הייתה רשלנית - מה שלא הוכח בפרשה זו) אינה התנהלות המנתקת את אחריות הנאשם מהתנהגותו הרשלנית ומגרימתו הישירה את התוצאה הקטלנית.

אני מחליט לכן, למצב את התנהגות הנאשם בפרשה זו על רף רשלנות בינוני עד גבוה.

לא ניתן לייחס למי שנהוג ברכב במצב של שכרות רף רשלנות נמוך כאשר נהיגתו גרמה בסופו של יום לתוצאה קטלנית. על אף העובדה כי נהיגה במצב שכרות אמורה להוביל את רף הרשלנות לחלקו העליון של המתחם, טענות ההגנה ונימוקיה הובילו את רף הרשלנות הגבוה לכיוון מרכז "מנעד הרשלנות".

נסיבות המקרה ככל שהן קשורות להתנהגות הנאשם אשר הובילה להתרחשות התאונה מציבה את רף הענישה הנובע מרכיב זה בחלקו המרכזי ועד לעליון של מתחם הענישה.

התנהגות הנאשם על רקע הנסיבות שהציגה ההגנה, אינה מובילה למסקנה המצדיקה חריגה מעבר לרף העליון של המתחם אך תנודת תקופת המאסר ומשך הפסילה יהיו בחלקו המרכזי ועד לעליון של המתחם אשר הוצג לעיל.

עברו התעבורתי/פלילי של הנאשם על רקע ותק נהיגתו -

הנאשם נוהג משנת 2009 ולחובתו 5 הרשעות תעבורה קודמות.

מאחר והתאונה התרחשה בחודש ינואר 2013, היה הנאשם בעל ותק נהיגה של כ-5 שנים ביום התאונה.

בפרק זמן זה, גרם הנאשם ביום 11.12.09 לתאונה אחרת אף היא כתוצאה מסטייה מנתיב נסיעה ובאותה הפרשה גם נהיגה בקלות ראש.

בגין אותו האירוע, נשלל רשיון הנאשם למשך 4 חודשים ונגזרו עליו עונשים נוספים של קנס ופסילה מותנית.

לאחר אותו האירוע, ביום 3.4.12 נהג הנאשם במהירות מופרזת ושוב נשלל רשיון נהיגתו למשך 3 חודשים, לצד עונשים מותנים וקנס.

הנאשם ביצע בנוסף 3 עבירות קנס שהוגדרו על ידי המחוקק כקלות יותר.

אני סבור כי עברו התעבורתי של הנאשם אינו קל ואינו משקף זהירות של הנאשם בדרך נהיגתו בדרך כלל.

נכון כי אין לנאשם מופע קודם של נהיגה במצב שכרות, אך גרימת תאונה וביצוע עבירת מהירות חמורה נוספת בפרק זמן קצר של 5 שנים, אינו מעיד על מצב של "מעידה חד פעמית".

המדובר במי שזהירות לא אפיינה את דרך נהיגתו בעבר, ואין בעברו של הנאשם בכדי לשמש שיקול לקולא בפרשה זו.

מבחינה פלילית, אין לנאשם כל עבר פלילי ולכן ניתן להגדירו כאדם נורמטיבי לחלוטין מהפן הפלילי.

תסקיר שירות המבחן למבוגרים, שאלת נטילת האחריות ומצבו הנפשי של הנאשם -

מתסקירו של הנאשם עולה כי המדובר באדם בן 23, רווק, הלומד שנה שנייה כסטודנט במרכז האקדמי כרמל.

לאחר התאונה סבל הנאשם ממצב דכאוני עקב מות חברו בתאונה (PTSD) ואף הפסיק את לימודיו לפרק זמן של שנה .

בהתאם לתסקיר, ואף שלא לקח הנאשם אחריות במהלך שלב בירור האשמה בבית המשפט, מצא שירות המבחן כי הנאשם נושא רגשות אשם אשר מלווים אותו ומרגיש הוא אחראי לגרימת התאונה (עמוד 2 פסקה ראשונה של התסקיר).

גם שירות המבחן מסכים כי הנאשם אדם נורמטיבי לחלוטין.

בפני שירות המבחן טען הנאשם כי שתיית האלכוהול מצדו הייתה שגויה ואימפולסיבית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לוקח אחריות מלאה להתנהלותו במהלך התאונה "ומחובר היטב לחומרתה ולהשלכותיה ההרסניות".

הנאשם תואר כמי שחש אשמה, צער ובושה כלפי משפחתו.

ביחס לסיכויי השיקום של הנאשם והמלצת שירות המבחן מבחינת הענישה הראויה -

סביבתו התומכת של הנאשם במסגרת משפחתו נתפסת כגורם ממתן סיכוי של הנאשם לביצוע עבירות בעתיד.

יחד עם זאת, התנהגות הנאשם כנהג נמצאה על ידי שירות המבחן כמאופיינת במרכיבים אימפולסיביים (לפחות בעברו).

לאחר ששירות המבחן שקלל את המתואר לעיל, בא הוא בהמלצה שלא לגזור מאסר אשר עלול לשיטתו לפגוע פגיעה קשה בהליך השיקום של הנאשם, ותחת זאת הומלץ רכיב של "צ' בהיקף של 600 שעות. כמו כן הומלץ צו מבחן

לתקופה של שנה במהלכה יעבור הנאשם תוכנית טיפולית.

לחליפין המליץ שרות המבחן, כי ככל שיוטל מאסר, זה יבוצע בדרך של עבודות שירות והכל בכדי שלא להרחיקו מגורמי התמיכה בו.

אודה כי שקלתי ארוכות את המלצת שירות המבחן אל מול נסיבות האירוע ועברו התעבורתי של הנאשם.

תסקירו של הנאשם אכן חיובי ומצביע על פוטנציאל שיקום ממשי.

יחד עם זאת, פסיקת בית המשפט העליון, ופסיקת בית המשפט המחוזי, חזרו פעם אחר פעם על הכלל לפיו ערך קדושת החיים והחובה לייצר הרתעה מחייבים את בית המשפט לגזור ענישה אשר תוביל להקטנת הקטל בכבישים.

נאשמים באירועים של גרימת מוות ברשלנות על פי רוב נורמטיביים לחלוטין.

אין המדובר באירוע בו קיימת כוונת קטילה של חיי אדם.

לא פעם המדובר ברשלנות רגעית בגינה נגזר עונש מאסר בפועל, אך כאשר המדובר ברשלנות נמשכת שיש לה זיקה לשתייה מודעת של אלכוהול ולאחריה נהיגה עם תוצאה קטלנית, או אז שאלת המאסר אינה יכולה ואינה צריכה לסגת מפני תסקיר חיובי המבטיח סיכויי שיקום.

שיקומו של אדם יכול להתבצע גם לאחר סיום תשלום חובו לחברה ולאחר שישיבתו במאסר תייצר את ההרתעה הראויה ביחס לנוהגים אחרים ברכב.

הסכמת בית המשפט לאפשר אי ריצוי מאסר כאשר רף הרשלנות בינוני עד גבוהה, עלולה לשגר מסר לפיו די לנהגים אם ינהלו אורח חיים נורמטיבי כהגנה אפשרית מפני מאסר אם וכאשר יתרשלו בנהיגתם.

אני סבור כי המסר צריך להיות הפוך, שכן אין בנורמטיביות של אדם בכדי לשמש מגן עת אותו אדם יגרום ברשלנותו למותו של אדם אחר.

אני מחליט לכן שלא לקבל את המלצת שירות המבחן וקובע כי בפרשה זו ירצה הנאשם מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח.

ראיות לעונש מטעם הנאשם וכלל אחידות הענישה -

טרם החלו להישמע הטיעונים לעונש של ההגנה, הביא הנאשם מטעמו מספר עדי אופי ובכלל זה הוריו העידו בפני.

נראה לי כי אין חולק באשר למשבר הקשה אותו חובה גם משפחת הנאשם לצד משפחת המנוח.

המדובר בטרagedיה כפולה, שכן המנוח היה בן בית בבית הנאשם, (אביו של הנאשם ראה במנוח סוג של בן שני) וניכר היה מעדויות אלה, עד כמה קשה למשפחת הנאשם להתמודד עם המות שנגרם ללא כוונה.

הבנתי כי משפחת הנאשם עשתה ניסיונות כאלה ואחרים להדברות או למפגש עם משפחת המנוח, כאשר כל משפחה פרשה ניסיונות אלה בדרך אחרת.

עובדתית, שלחה משפחת המנוח לבית המשפט מכתב מרגש, בו הביע את עוצמות הכאב שהיא חווה מדי יום, ולמדתי על עומק האבדן ממכתב זה.

לא חשתי ממשפחת המנוח רצון ל"נקם" בנאשם, שכן הובעה בקשה לפיה יגזור בית המשפט עונש הולם, מבלי לציין מעבר לכך עמדה עונשית ראויה.

אני סבור כי גישת משפחת המנוח ראויה לשבח, שכן אין המדובר בהתנהגות מתלהמת, אלא רצון כן ומובן להביע את צערם וכאבם בפרשה זו.

לאחר ששמעתי את הראיות לעונש ובחנתי את תקופת המאסר הראויה לפרשה זו, שאלתי עצמי במה שונה הנאשם ממצבו של הנאשם בפרשת זילברמן או הנאשם בפרשת מציוק לעיל?

גם שם הנאשמים היו נורמטיבים לחלוטין, בפרשת זילברמן הנאשם אף אב לילדים, ללא כל עבר פלילי וגם שם נגרם מותה של ילדה צעירת שנים כתוצאה מסטייה מנתיב.

אותו זילברמן נשלח על ידי לרצות 15 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט המחוזי של באר-שבע קבע כי המדובר בענישה ראויה.

בפרשת מציוק אישר בית המשפט המחוזי גם כן 15 חודשי מאסר כאשר בשני מקרים אלה לא באה טיפת אלכוהול אל פי הנהגים טרם נהיגתם ברכב.

בית המשפט העליון חזר והדגיש כי הצורך בהחמרה בענישה אינו גובר על כלל אחידות הענישה ויש לענוש באופן בו לא ייווצר פער ענישה במקרים בהן הנסיבות דומות בין נאשם לנאשם.

כלל זה מחייב ענישה דומה לפרשה דנן שכן לא מצאתי פער נסיבות משמעותי בין שני המקרים.

כפי שהסברתי בהרחבה, נימוקי ההגנה לקולא קוזו על ידי בהיות הנאשם שיכור בפרשה זו.

לא יעלה על הדעת בעיני כי מר זילברמן ירצה 15 חודשי מאסר בפועל בעודו אדם נורמטיבי לחלוטין שסטה עם רכבו לנתיב הנגדי וגרם למותה של ילדה, ואילו הנאשם כאדם נורמטיבי אף הוא ירצה 6 חודשי עבודות שירות כפי שעותרת לכך ההגנה או כפי שסבור שירות המבחן למבוגרים.

שוויון בפני החוק הינו ערך מרכזי בשיטת המשפט שלנו. אדם אינו נבחן לפי דתו, מוצאו או ייחוסו החברתי יהא זה רם ומכובד ככל שיהיה.

בין אם אדם שייך למשפחה מכובדת ובין אם למשפחה עלומה, בין אם אדם מחזיק במשרה שלטונית רמה ובין אם עוסק הוא בעבודה שגרתית ואפורה, בין אם המדובר באדם עמיד ובין אם באדם קשה יום, בסופו של יום תבחן התנהגותו במקרה ספציפי על רקע חריגתו מרף זהירות מצופה. יבחן עברו התעבורתי וכן תבוצע בחינת של נסיבות אישיות. כאשר אלו ימצאו דומים או זהים בשני מקרים נתונים, או אף יותר, צריכה גם הענישה להיות דומה אחרת ישבר עיקרון השוויון בפני החוק.

כשם שאין בנתונים המשפחתיים המיוחדים של הנאשם כדי להצדיק הקלה בענישה כלפיו כך גם לא צריכה להיות החמרה בענישה כתוצאה מהמכתב שהגישו הוריו של המנוח לעיוני.

עלי להסביר מתוך רגישות והבנה לעוצמות הכאב בהם מצויים הוריו של דאהר עלה ז"ל כי לא מכתבם הוא שמסיט את מאזני הענישה בפרשה זו.

לו מאזני הענישה היו מונעות מצד לצד לפי עוצמת הכאב, הרי שלא תמצא ענישה שיכולה הייתה לאזן מאזניים כאלו.

מידת הענישה תשוקלל בהתאם לחוק שקבעה הכנסת על פי הבניית שיקול הדעת בענישה וכפי שתואר על ידי בהרחבה לעיל.

לאחר שבחנתי את רף רשלנותו הספציפי של הנאשם בתיק זה, לאחר שבחנתי את הפסיקה שהציגו הצדדים על רקע הפסיקה לה בחרתי להתייחס בציטוטים לעיל, לאחר שבחנתי את עברו התעבורתי של הנאשם ולאחר שבחנתי לדחות את המלצת שירות המבחן למבוגרים, נחה דעתי כי הענישה הראויה בפרשה זו צריכה להיות דומה מאד לענישה שנקבעה ואושרה בפרשת זילברמן עם הקלה נוספת הנובעת מגילו הצעיר של הנאשם אל מול גילו המבוגר של הנאשם בפרשת זילברמן.

תקופת מאסר בת 12 חודשים לריצוי בפועל הינה תקופה המצויה בלב מתחם הענישה ומשקפת היא פרק זמן המאזן רף רשלנות בינוני עד גבוה עם עבר תעבורתי כשל הנאשם בנסיבות הספציפיות המיוחדות של תאונה זו.

תקופה זו מתאימה לאדם שהוא נורמטיבי שכן אין היא מנתקת אותו מסביבה נורמטיבית לתקופה ארוכה מדי ומאפשרת היא חזרה למסלול נורמטיבי לאחר תשלום חובו לחברה.

מצד שני אין המדובר בתקופה קצרה ביחס לאדם המגיע מסביבה נורמטיבית ומכובדת וככזו מייצרת היא הלימה ביחס לחומרת ההתנהגות על רקע התוצאה המחרדה של התנהגות זו.

ביחס לתקופת הפסילה בפועל, הרי שהנאשם כאדם צעיר יפגע מאד הן כלכלית והן תפקודית מכל שנת פסילה.

יחד עם זאת, תוצאות התאונה אשר נבעו מהתנהגותו הרשלנית מצדיקות הרחקה מהכביש למשך שנים ארוכות ובהתאם לכלל אחידות הענישה בפרשת זילברמן לתקופה שלא תפחת מ-10 שנים.

המדובר בתקופה ארוכה בסופה יבחן משרד הרישוי מחדש את כשירותו של הנאשם לשמש כנהג בישראל ורק בכפוף

לבחינה זו יוכל הנאשם לנסות ולקבל שוב רישיון לנהוג בכבישי הארץ.

שני רכיבי ענישה אלו יגובו גם בענישה צופת פני עתיד ובקנס.

הקנס ישקף את יכולתו הכלכלית של הנאשם כפי שהיא באה לידי ביטוי בטיעוני ההגנה לעונש.

מכל האמור לעיל הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. הנני גוזר על הנאשם 18 חודשי מאסר מתוכם 12 חודשים לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריה ו- 6 חודשים עלתנאי שלאירשע בביצוע עבירות של גרימת מוות ברשלנות או נהיגה בזמןפסילה והכל תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו. 2. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 10 שנים.

ככל שריצה הנאשם פסילות מנהליות או פסילות עד לתום ההליכים רשאי הוא להגיש בקשה נפרדת לקיזוז תקופות אלה. רישיון הנהיגה של הנאשם יופקד תוך 30 יום במזכירות בית המשפט.

3. הנני גוזר על הנאשם קנס בסך 4000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו, אשר ישולם תוך 120 יום מהיום.

4. הנני מעכב את ביצוע עונש המאסר עד ליום 31.3.15.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו ביום 1.4.15 במשטרת נצרת בשעה 09:00.

5. הנני מורה על הוצאת צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד הנאשם באופן מיידי.

6. במידה ובידי הנאשם דרכון, יופקד הדרכון במזכירות בית המשפט תוך 24 שעות מהיום בשעה 15:00.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ז שבט תשע"ה, 16 פברואר 2015, בנוכחות הצדדים.